

Dosarul 1ra-1612/2019

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și succesorul părții vătămate, Postica Vera, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Cojocaru Alexei Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.03.2017 - 20.11.2018;

Instanța de apel: 26.12.2018 - 12.03.2019;

Instanța de recurs: 02.07.2019 - 11.09.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Central din 20 noiembrie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364^l Cod de procedură penală*, Cojocaru Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită lui Cojocaru Alexei pe termen de probă de 3 (trei) ani, dacă în termenul de probă fixat inculpatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Postica Vera și s-a încasat din contul lui Cojocaru Alexei în beneficiul Verei Postica suma de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral și a prejudiciului material, a fost respinsă ca neîntemeiată și fără suport probatoriu.

Cererea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor în mărime de 1 943 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că la 08 martie 2015, aproximativ la ora 20:10 min., conducătorul auto Cojocaru Alexei, fiind treaz, posedând permis de conducere valabil de categoria corespunzătoare, pe timp de noapte, în condiții de vizibilitate redusă, conducând automobilul de model „Opel Astra Caravan” cu număr de înmatriculare XX XX xxx, în care pe bancheta din față în calitate de pasager se afla cet. Ulian Matei, se deplasa pe traseul Cimișlia - Chișinău, din direcția s. Rezeni spre mun. Chișinău.

În timpul deplasării pe a doua bandă de circulație pe traseul M3 Km 4 Cimișlia - Chișinău, ajungând în preajma podului din com. Băcioi, mun. Chișinău, observând pe banda sa de circulație un pieton care traversa carosabilul de la dreapta spre stânga relativ deplasării mijlocului de transport, conducătorul auto Cojocaru Alexei nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul în momentul respectiv, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, lățimea carosabilului, gabaritele vehiculului și intervalele de siguranță necesare, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct. 45.1) și 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia „1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră: 2) iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, prevederile pct. 42. 1) și 2) al aceluiași regulament conform căruia „1) Determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora - de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare; 2) în afara localităților conducătorii trebuie să conducă vehiculele cât mai aproape de marginea dreaptă a carosabilului”, precum și prevederile pct. 39.1) al Regulamentului nominalizat, conform căruia „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic” și, ignorând cerințele pct. 3 din Regulament, în conformitate cu care „Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare

rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”, a continuat deplasarea, reîncolonându-se de pe banda a doua de circulație pe banda a treia de circulație extremă stânga, unde cu automobilul pe care îl conducea a comis tamponarea pietonului Andrei Pogor, născut la 05.12.1964, care în acel moment traversa carosabilul de la dreapta spre stânga relativ deplasării mijlocului de transport în cauză.

În rezultatul accidentului rutier, autovehiculul a fost tehnic deteriorat, pasagerului Ulian Matei, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 998/D din 13.05.2015, i-a fost cauzată vătămare neînsemnată, sub formă de edem al țesuturilor moi și multiple excoriații la nivelul feței, iar pietonului Pogor Andrei, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 43D/566 din 25.06.2015, în ansamblu i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, sub formă de plăgi contuze pe cap, hemoragii în țesuturile moi a capului, excoriații pe abdomen, fracturi costale bilaterale, lezarea pleurei parietale, hemotorace bilateral 650 (sumar), fractura coloanei vertebrale, lezarea măduvei spinale, fractură închisă a treimii medii a humerusului drept, fractura deschisă cominutivă a ambelor membre inferioare, care a decedat la fața locului în rezultatul lezării măduvei spinale, apărută pe fondalul traumei vertebromedulare, consecință a traumei asociate a toracelui, coloanei vertebrale și membrelor”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cojocaru Alexei a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul persoanei.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. procurorul, care invocând dezacordul cu soluția instanței de fond în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului și respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Cojocaru Alexei, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ai stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

A încasa de la inculpat în folosul statului cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor în sumă de 1 943 lei.

În argumentarea apelului, procuror a invocat că instanța de judecată a stabilit pedeapsă inculpatului, executarea căreia a fost suspendată condiționat în baza aceluiași motive ce au stat la baza aplicării pedepsei minime prevăzută de dispoziția art. 264 alin. (3) Cod penal.

De asemenea, prima instanță a stabilit un termen prea mic al pedepsei complimentare obligatorie în cauza respectivă, fără a ține cont de necesitatea corectării inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. La fel, instanța urmează a ține cont și de faptul că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat reprezentantului legal al victimei, Postica Vera.

În altă ordine de idei, partea acuzării nu este de acord cu soluția instanței de fond nici în partea respingerii încasării cheltuielilor judiciare, considerând că acestea urmau a fi încasate de la inculpat, deoarece au fost generate de săvârșirea infracțiunii de către inculpat, considerând că obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel că obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

3.2. *succesorul victimei Postica Vera*, care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpatului și în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și material, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului a-i stabili pedeapsă cu închisoare, iar pretențiile înaintate să fie încasate integral.

Apelanta a indicat că a înaintat cererea privind intentarea acțiunii civile cu repararea și încasarea din contul lui Cojocaru Alexei a prejudiciului material în sumă de 209 818 lei, ce constituie cheltuieli legate de înmormântare și cheltuieli de pomenire. A specificat, că a cheltuit 94 397 lei pentru ceremonia de funeralii. Pentru masa de pomenire s-au cheltuit 21 767 lei, pentru masa de pomenire de 3 și 9 zile s-au cheltuit 14 061 lei, pentru masa de pomenire de 40 zile, s-au cheltuit 35 215 lei, pentru masa de pomenire de un an a cheltuit 33 425 lei și pentru masa de pomenire de doi ani, a cheltuit 32 720 lei.

La fel, partea apelantă a menționat că a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei, deoarece și-a pierdut unicul frate, rămânând de una singură, fără rude și fără susținere.

Astfel, instanța de fond fără a ține cont de caracterul faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat, neîntemeiat a considerat că quantumul prejudiciului moral pretins de către succesorul victimei, în sumă de 500 000 lei este disproporționat și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

În aceeași ordine de idei, apelanta a criticat și concluzia instanței prin care s-a respins capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în sumă de 209 818 lei, invocând că prima instanță a administrat probe care ar justifica suportarea cheltuielilor de înmormântare și mesele de pomenire.

În opinia apelantei, în cazul imposibilității determinării sumei prejudiciului cauzat, instanța de fond urma să admită acțiunea în principiu, iar soluționarea acesteia să se dispună în ordine civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

S-a admis parțial apelul declarat de către succesorul victimei, Postica Vera, s-a casat parțial sentința instanței de fond, în partea acțiunii civile și s-a pronunțat o hotărâre nouă potrivit căreia, acțiunea civilă înaintată de către Postica Vera, s-a admis parțial. S-a încasat de la Cojocaru Alexei în beneficiul lui Postica Vera prejudiciul material în sumă de 41 885 (patruzeci și unu mii opt sute optzeci și cinci) lei și prejudiciul moral în sumă de 100 000 (una sută mii) lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței atacate, au fost menținute.

4.1. Colegiul penal a considerat că instanța de fond corect a constatat că prin acțiunile sale, inculpatul a comis infracțiunea prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății*, or vina acestuia se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere al prevederilor legale.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă aplicată în privința inculpatului, instanța de apel a fost cert convinsă de corectitudinea instanței de fond, fiind luate în considerație caracterul și gradul de pericol social al crimei comise, personalitatea inculpatului, circumstanțele agravante și cele atenuante răspunderii prevăzute de art. 76 și 77 Cod penal, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, Colegiul a reținut ca fiind neplauzibile și nefondate argumentele invocate de către procuror precum că, prima instanță a aplicat lui Cojocaru Alexei o pedeapsă prea blândă, care nu-și va atinge scopul asupra corectării și reeducării acestuia.

Aplicând pedeapsa, instanța de fond a reținut ca fiind pertinente următoarele caracteristici ale inculpatului, și-a recunoscut vina integral, atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer de cele comise, caracterizarea pozitivă atât la locul de muncă cât și la locul de trai, fără antecedente penale. Prin urmare, Colegiul a menționat că în speță, procurorul nu a explicat de ce anume caracteristicile date urmau să impună stabilirea de către instanța de apel a unei pedepse mai aspre, or având în vedere durata examinării

cauzei de către prima instanță, aceasta a avut ocazia să examineze suficient de amănunțit personalitatea inculpatului, aplicându-i pedeapsa în strictă conformitate cu prevederile legale.

Reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului cât și a altor persoane, Colegiul a conchis că instanța de fond, corect a considerat că inculpatului urmează a-i fi stabilită pedeapsă cu închisoare în limitele prevăzute de norma penale dată, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei închisorii, fiind obligat Cojocarul Alexei să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Argumentele procurorului precum că suspendarea pedepsei penale stabilite lui Cojocarul Alexei este nejustificată și nu corespunde gravității faptelor imputate și circumstanțelor cazului, inclusiv în coroborare cu personalitatea și comportamentul acestuia, Colegiul le-a respins ca fiind nefondate, menționând că prima instanță just a luat în considerare conduita inculpatului după comiterea infracțiunii și corect a concluzionat că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, dar fără izolarea acestuia de societate, acordându-i inculpatului șansa de îndreptăți încrederea acordată de instanță.

Cu referire la alegațiile procurorului prin care se critică sentința atacată în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 943 lei, Colegiul a considerat întemeiată concluzia și a preluat în acest sens argumentările primei instanțe, or prin prisma art. 143, 227, 229 Cod de procedură penală, cheltuielile suportate de către organul de urmărire pentru efectuarea expertizelor judiciare, sunt trecute în contul statului, deoarece normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie, ci rezultă din obligațiile organului de urmărire penală de administrare a probelor care să susțină/combată învinuirea înaintată persoanei.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat succesorului victimei Postica Vera, Colegiul a determinat mărimea compensației acestuia în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare duce la satisfacerea persoanei vătămate, și la determinarea cuantumului acestuia va lua în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor psihice a succesorului părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, inclusiv acțiunile infracționale ale inculpatului care au provocat în mod inevitabil succesorului părții vătămate disconfort și suferințe psihice în urma decesului fratelui său Pogor Andrei,

precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, chiar dacă infracțiunea a fost comisă de către inculpat din imprudență.

Astfel, s-a reținut că succesorul părții vătămate Postica Vera cu certitudine a suferit anumite prejudicii morale, suferințele fizice și psihice provocate de lipsa fratelui său, care a decedat la locul faptei, iar prejudiciul moral în sumă de 100 000 (una sută mii) lei, s-a apreciat drept echitabil, suficient și pasibil de a aduce satisfacție morală și capabilă să remedieze suferințele suportate de către dânsa.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în beneficiul succesorului părții vătămate, compus din cheltuieli ce țin de serviciile funerare pentru înmormântarea fratelui său Pogor Andrei și cheltuieli de pomenire în sumă de 94 397 lei, 21 767 lei - pentru masa de pomenire, 14 061 lei - pentru masa de pomenire de 3 și 9 zile, 35 215 - lei pentru masa de pomenire de 40 zile, 33 425 lei - pentru masa de pomenire de 1 an și 32 720 lei pentru masa de pomenire de 2 ani, Colegiul a concluzionat de a o admite parțial, și a considerat necesar a încasa de la inculpat cheltuielile legate de serviciile funerare pentru înmormântarea lui Pogor Andrei, confirmate prin bonul comandă, în sumă de 23 395 lei și cheltuieli pentru masa de pomenire în sumă de 18 490 lei, potrivit calculelor prezentate de către succesorul victimei. În rest, încasarea cheltuielilor pentru masa de pomenire de 3, 9 și 40 zile, de 1 și 2 ani, în sumă totală de 118 698 lei, invocată de succesorului părții vătămate, au fost respinse deoarece la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce ar justifica sumele respective.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului procurorul indică că circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, concluzia dată derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia. Astfel, instanțele de fond nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate.

Prin urmare, procurorul consideră că concluziile instanțelor de fond, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Totodată, soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea de la Cojocaru Alexei a cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare. Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză

penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

5.2. *succesorul părții vătămate, Postica Vera*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fi admisă integral acțiunea civilă înaintată către inculpat.

În susținerea cerinței sale, recurentul a menționat că soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat succesorului victimei, instanța de apel a determinat eronat mărimea acestuia, nu a luat în calcul caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și măsura în care această compensare duce la satisfacerea persoanei vătămate.

De asemenea, consideră recurenta că cheltuielile de pomenire urmau a fi încasate în totalitate, deoarece se cunoaște eventual că la piața de procurare a alimentelor, bonuri fiscale nu se eliberează, iar sumele solicitate încasării au fost confirmate prin acte de achiziție consemnate de administrația publică locală, înscrisuri confirmate de martori.

5.3. Pe marginea recursurilor declarate, depune referință avocatul Gorea Tatiana în numele inculpatului care solicită respingerea acestora ca fiind inadmisibile, nefondate și ilegale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Cu referire la recursul declarat de către procuror, Colegiul reține că acesta indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind respingerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 943 lei, pentru efectuarea pentru efectuarea expertizelor.

Autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare și în partea pedepsei stabilită inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub aceste aspecte.

Colegiul menționează că, la judecarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Concomitent, soluția instanței de apel este susținută și de prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, adică cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Colegiul menționează că, argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea expertizei medico - legale și întocmirea Raportului de expertiză medico-legală nr. 998/D din 13.05.2015, expertizei medico - legale a cadavrului și întocmirea raportului de expertiză medico-legală nr. 43D/566 din 25.06.2015 și expertizei auto-tehnice cu întocmirea raportului de expertiză auto-tehnică nr. 1279 din 27.12.2016, or art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede expres cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie, iar alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală (în vigoare la momentul efectuării expertizelor) stipula că, *plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.*

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală*”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

Referitor la critica deciziei instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate lui Cojocaru Alexei, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul analizând decizia atacată, conchide că temeiul

menționat nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante și agravante stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlătuie acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod.*

Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent în recurs sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social al faptei comise, luând în considerație circumstanțele atenuante: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, corect au conchis că scopul legii penale la caz poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate.

Referitor la recursul declarat de către succesorul victimei, Postica Vera, Colegiul reține că recurenta invocă ca temei de recurs dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice

dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciului material și moral cauzat succesorului victimei și stabilit de către instanța de judecată, din care motiv va fi supusă verificării hotărârea judecătorească contestată doar sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului material și moral.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, temeiul invocat de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul reține că instanța de apel, examinând apelul declarat de către succesorul victimei, Postica Vera, corect a concluzionat de a admite parțial acțiunea civilă înaintată, considerând necesar a încasa de la inculpat cheltuielile legate de serviciile funerare pentru înmormântarea lui Pogor Andrei, confirmate prin bonul comandă, în sumă de 23 395 lei și cheltuieli pentru masa de pomenire în sumă de 18 490 lei, potrivit calculelor prezentate de către succesorul victimei. În rest, cerințele succesorului părții vătămate, just au fost respinse deoarece la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce ar confirma sumele respective.

Cu referire la prejudiciul moral încasat în beneficiul părții vătămate, instanța de recurs reține că legiuitorul a acordat prerogative anume instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat. Or, art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În speță Colegiul consideră că instanța de apel just a considerat suma de 100 000 lei dispusă de a fi încasată în beneficiul succesorului părții vătămate drept una

echitabilă, care corespunde suferințelor psihice suportate de acesta în urma acțiunilor inculpatului Cojocaru Alexei.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond în această parte, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind fondată și întemeiată, iar în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Urmare celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, astfel încât soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursurile declarate sunt inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și succesorul părții vătămate, Postica Vera, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală în privința lui *Cojocaru Alexei*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun